

Information om kommande val

Söndag 11 september 2022

IFS Göteborg Västra Götaland har fått uppdrag av Göteborgs stad att informera om kommande val. Söndag 11 september är det val till riksdag, kommun och region. Du kan antingen rösta i vallokal, förtidsrösta eller via ombud. Nedan finns mer information om detta.

Sverige är en demokrati.

Ordet demokrati kommer från grekiska språket. Det betyder att folket ska få bestämma. Allas röster är lika mycket värda.

Men det är förstas omöjligt att alla är med och röstar om allting. Därför har vi politiker.

Vi väljare röstar på de politiker som vi tror har den klokaste politiken. Det kallas för representativ politik. Väljarna väljer representanter, dvs politiker, som sedan bestämmer om politiken.

Vi väljer representanter till riksdagen, regionen och kommunen.

Varför röstar vi?

Vi röstar för att vi ska ha styre över Sverige, kommuner och över regioner. Om du t.ex. bor i Göteborg så röstar du alltså på det parti (och ev. person) som man vill ska representera Göteborg i riksdagen, i Västra Götaland och i Göteborg kommun.

Vem får rösta i riksdagsvalet?

Om du är svensk medborgare och 18 år fyllda får du rösta i alla valen (*riksdagen, kommunen och regionen*). Du tar alltså en gul, en vit och en blå valsedel i röstlokalen.

Om du inte är svensk medborgare så får du endast rösta till kommunen (vit) och regionen (blå).

Om du har uppehållstillstånd så får du endast rösta till kommunen och regionen och du måste varit folkbokförd i Sverige i tre år i följd före valdagen.

Om du är EU-medborgare eller medborgare i Norge eller Island och är folkbokförd i Sverige.

Om du endast är på besök i Sverige så får du inte rösta alls i Sverige.

Hur röstar du?

Tre veckor innan valet så får du hem ett **röstkort**. Detta bekräftar att du får rösta i valet. Detta röstkort tar du med dig tillsammans med din **legitimation** (*körkort, ID-kort, pass*) på valdagen, alltså söndagen den 11 september 2022.

Du ska gå till den vallokal som står på röstkortet, ofta är det en skola eller ett bibliotek som ligger nära din folkbokföringsadress.

Förtidsrösta - val 2022

Du kan även förtidsrösta från 24 augusti till och med den 11 september 2022 och då kan du gå till en förtidsröstningslokal. Det spelar ingen roll vilken du går till och den kan även ligga i någon annan stad än där du är skriven.

Glöm inte att du måste ha med dig giltig **legitimation** och även röstkort (*i vissa vallokaler kan personalen skriva ut en ny kopia av ditt röstkort om du glömt*) för att kunna förtidsrösta.

Att rösta

Du röstar på det parti som du tycker har den klokaste politiken. Du röstar genom att ta en valsedel från det partiet och lägga ner den i ett valkuvert. Både valsedlar och valkuvert finns på de ställen där du kan rösta.

Hur röstar man i riksdagsvalet?

Ta en gul valsedel från det parti du vill rösta på, sätt ett kryss på den personen du vill ska representera dig i riksdagen.

Man kan endast rösta på ett parti och kryssa en person i riksdagsvalet. Om du kryssar fler än en person så kommer ditt personval att bli ogiltigt. Ditt partival räknas fortfarande.

Hur röstar man till kommunen och regionen?

På samma sätt som riksdagsvalet kan du på valdagen rösta till kommunen och regionen. Du röstar alltså på det parti och den person som du vill ska representera dig

i kommunfullmäktige och regionfullmäktige. Många tycker inte det är så viktigt att rösta till kommunen och regionen men det har stor påverkan hur lokalsamhället styr. En del röstar på olika partier i kommun och regionvalet. Valsedeln för kommunen är vit, medan regionvalets röstsedel är blå.

Exempel på valsedlar:

- Gul valsedel: **Riksdagen** (Sverige)
- Vit valsedel: **Kommunen** (Göteborg)
- Blå valsedel: **Regionen** (Västra Götaland)

Varför rösta på person?

Om du vill att en särskild politiker från ett parti ska bli vald kan du personrösta. Då sätter du ett kryss på valsedeln.

Du ska kryssa i rutan framför namnet på politikern. Du kan bara kryssa för ett namn på varje valsedel.

Du kan personrösta på en blank valsedel. Du skriver namnet på det parti du vill rösta på och namnet på politiker från partiet som du vill rösta på.

Du får endast personrösta på en person. Kryssar du fler än en person så blir din röst ogiltig! Ditt partival räknas fortfarande.

Rösta med ombud

Om du inte själv kan komma till din vallokal kan du rösta med ombud. Det betyder att en person hjälper dig att rösta genom att ta din röst till vallokalen. Du måste själv göra i ordning din röst. Ett vittne måste vara med när rösten görs i ordning.

När du röstar med ombud behöver du särskilda kuvert. Dessa får du av din kommun eller av Valmyndigheten.

Bara vissa personer får rösta med ombud. Du får bara rösta med ombud om du är sjuk, har en funktionsnedsättning eller hög ålder. De som sitter i fängelse eller i häkte får också rösta med ombud.

Många olika kan vara ombud

Du kan be din make, maka, partner, sambo eller någon annan du litar på att hjälpa dig.

Om du inte känner någon som kan vara ditt ombud kan du få hjälp hos din kommun. Kommunen väljer ut personer som de litar på som får vara bud för många väljare. Lantbrevbärare kan också vara bud.

Giltig legitimation vid röstning

Enligt vallagen måste du kunna styrka din identitet för valfunktionären när du ska rösta.

Du kan legitimera dig på flera olika sätt, bland annat med ett giltigt identitetskort som beviljats av polisen, ett pass, ett vanligt eller digitalt körkort eller ett FPA-kort med foto. Handlingen ska innehålla ditt fullständiga namn, din personbeteckning och ditt foto.

Du kan också legitimera dig med en utländsk giltig identitetshandling med foto, om den innehåller ovan nämnda uppgifter.

Viktigt att komma ihåg

För att rösta behöver du följande:

- Giltig legitimation
- Röstkort